

A kölcsönzéstől az emberi gyarlóságig

Az országos szakkönyvtáraknak nagyobb odaadással kellene kezelniük a megyékből érkező kéréseket — mondta *Szurmay Ernő*, a Szolnok megyei Könyvtár igazgatója, és ahogy Borsod-Abaúj-Zemplén főhivatású könyvtárosai elmosolyodtak, abból teljesen nyilvánvaló volt: rengeteg bosszúságot, vesződséget régen fogalmaztak meg ilyen finom humorral.

*

A nevében benne van, hogy mi a könyvtárközi kölcsönzés: ami nincs meg az illető város vagy kisebb település könyvtárában, azt a könyvet, többnyire szakirodalmat bizonyos időre elkéri az országos gyűjteményektől. Ahogy a téma másik előadója *dr. Zsidai József*, a Nehézipari Műszaki Egyetem könyvtárának igazgatója elmondta, a forma évszázados, az Egyesült Államokban pedig annyira előre tart, hogy elég a komputer egyik gombját megnyomni, hogy kiderüljön: hol, melyik könyvtárban, mikori kiadásban, hány példányban lelhető fel az illető mű. *Papp István*, az Országos Könyvtárügyi Tanács titkára mondta ki, mi a lényeg. Minden állampolgárnak joga van a teljes könyvtári ellátáshoz, de ahogyan operaházat sem lehet minden faluban építeni, úgy igen nehéz lenne helybe vinni a nagy közgyűjteményeket. De miért nehéz hozzájutni egy-egy keresett könyvhöz?

A közművelődési szezon végeztével a szakmai továbbképzések ideje van; talán a fentiekből is kiderült, hogy a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár által szervezett szokásos évi összegezek egyik epizódját idéztük.

*

Egy-egy művet megkapni az Akadémiai, az Egyetemi, a Parlamenti vagy az Országos Széchényi Könyvtártól elsősorban ügyintézkést jelent. Vagyis ez mutatkozik az érdeklődő fél, az olvasó számára a felszínen; a valóságban azonban ez a

könyvtárak munkájának az egyik legfontosabb része. Nem kevesebb derül ki egy-egy sikeres akcióból, mint hogy az illető intézménynek milyen a szolgáltató képessége, milyenek az adottságai, és milyen a készsége. Vonatkozik ez a legkisebb közösségi könyvtárakra és a legnagyobb tudományos gyűjteményekre egyaránt.

A különböző típusú könyvtárak tömegéből ke-rekedik ki, amit úgy hívunk, hogy országos rendszer, és amire méltán büszkék is vagyunk; senki nem marad olvasnivaló nélkül, akinek valamilyen formában hozzátartozik a mindennapjaihoz a könyv. Egy üzemi, szakszervezeti letétől, mondjuk, egy orvostudományi gyűjteményig azonban borzasztóan hosszú az út, és még nem is kell ilyen (a dolog természetéből következő) nagy távolságokat keresni. Közkönyvtár és közkönyvtár, tudományos gyűjtemény és tudományos gyűjtemény között is lehetnek véleménykülönbségek. Nem abban, hogy az előjáróban említett állampolgári jogokat kielégítsék-e; természetes, hogy igen. De, hogy a keresett könyv két hét vagy két hónap alatt ér-e rendeltetési helyére, az a kérelmező félnek bizonyára nem mindegy.

*

A levelezésen kívül telex- és telefonhálózat áll rendelkezésre, s ha minden sikerül, jövőre például a miskolci egyetem könyvtára belép a hazai és a nemzetközi számítógépes információrendszerbe; a legmodernebb technika segíti a kapcsolatok felvételében. Szerencse, hogy ültem, amikor az előadó szaktekintélyek és a jelenlevők a legnagyobb egyetértésben megfogalmazták: emberekben múlik, hogy nehéz, vagy alig lehet szót érteni; a partner könyvtáros készségén, hogy milyen eredményes egy-egy akció. Szó szerint így mondták: az emberi gyarlóság sok mindennek kerékkötője lehet. Nem tudom, miért, de a könyvtárosokról nem gondoltam volna...

M—

Déli Hírlap, Miskolc

Kinevezések. **Szente Ferencet**, az Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központ megbízott igazgatóját augusztus 15-i hatállyal az intézet igazgatójává nevezte ki a Művelődési Minisztérium. — A Nagykőrösi Városi Könyvtár új igazgatója május 15. óta **Barta Istvánné** általános iskolai tanár. (Előde, **Pásztai Dénesné** a Pest megyei SZMT Központi Könyvtár munkatársa lett április 1-én.) — A Törökszentmiklósi Városi Könyvtár igazgatói állására, amely **dr. Varga Sándornak** az Országos Pedagógiai Könyvtár módszertani osztályának vezetői posztjára történt kinevezése miatt az idei év elején megüresedett, **Mezei Lászlónét**, a Hajdúdorogi Nagyközségi Könyvtár munkatársát nevezték ki.

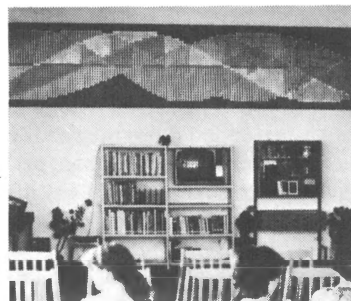
Augusztus 20-át az idén is több helyen ünnepelték könyvtáravatóval: A Somogy megyei **Böhönye** községben egymillió forint felhasználásával korszerűsítették és kibővítették a művelődési ház épületét, amelyben a könyvtár 120 négyzetméter alapterületet kapott 11 ezer kötetének elhelyezésére és a gyermekek, illetve felnőttek fogadására. Az augusztus 19-én felavatott könyvtárt a megyei könyvtár rendezte be. Ugyanezen a napon adták át rendeltetésének **Ordacsehiben** is az átalakított, kibővített könyvtárat és a hozzá tartozó klubhelyiséget. A Szabolcs-Szatmár megyei **Mándokon** szintén az ünnep előtti napon avatták fel a 100 négyzetméteresre bővített könyvtárat, amelyben ettől kezdve már két könyvtáros dolgozik, s végzi a nagyközséghez tartozó Benk, Eperjeske és Tiszamogyorós könyvtári ellátását is. Budapesten a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár óbudai gyermekkönyvtára került jobb körülmények közé: a Fő tér 5. sz. alatti mű-

emlék-épületben 220 négyzetméteres alapterületű otthonhoz jutott, amelyben 9 hallgatóhelyes zenei sarkot is berendezhetett és új hangos-képes szolgáltatásokat vezethetett be az augusztus 26-án felavatott 17 ezer kötetes könyvtár.

Továbbképzéssel egybekötött tanév-előkészítő tanácskozást tartott az iskolai könyvtári szakfelügyelők és a megyei hálózati központok vezetői számára az Országos Pedagógiai Intézet, valamint az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum. A tanácskozáson, amelyet aug. 31-én és szept. 1-én rendeztek a Pest megyei Pedagógus Továbbképző Központ váci bentlakásos iskolájában, **Lengyel Sándornak**, az OPKM főigazgató-helyettesének megnyitóját követően **Ambrusné Szalai Katalin**, az OPI főmunkatársa ismertette az iskolai könyvtárosok továbbképzésének új rendszerét, módszereit és eszközeit, majd **Juhász Jenő**, a Művelődési Minisztérium könyvtári osztályának vezetője az iskolai könyvtárak állami irányításának és szakfelügyeletének kérdéseiről tartott gondolatébresztő, élénk vitát kiváltó előadást. **Varga Sándor**, az OPKM osztályvezetője az iskolai könyvtárügy, a megyei hálózati központok és az iskolai báziskönyvtárak időszerű feladatairól beszélt, **Meszlényi Miklós**, a Pest megyei Pedagógus Továbbképző Intézet igazgatója pedig rövid összefoglalójában a Pest megyei iskolai könyvtári hálózat tevékenységét vázolta. A második napon **Szabó László**, az MM főosztályvezető-helyettese időszerű közoktatáspolitikai kérdésekről, **Rácz Agnes**, az Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központ munkatársa pedig az új könyvtári cimleírásra való áttérés módjáról tartott előadást. **Celler Zsuzsa** (Országos Oktatástechnikai Központ) a budapesti Táncsics Gimnázium könyvtárát mutatta be diáképekkel. (P.)

Megegyi közművelődési kitüntetés ebben az évben is több könyvtáros, illetve könyvtári közösség érdemelt ki augusztus 20. alkalmával: **Fejér megye Tanácsa** a Velinszky László közművelődési díjjal adomá-

nyozta **Hegedűs Évának**, a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár osztályvezetőjének, szakfelügyelőnek, aki húsz éve dolgozik a székesfehérvári könyvtárban; a **Győr-Sopron megyei Tanács** közművelődési díját kapta a **Győri Városi Könyvtárnak és hálozatának közössége** — ez az intézmény egységei által 1961 óta végzi a város területi könyvtári ellátását, új központja pedig másfél éve látja el Adyváros csaknem négyezer olvasóját könyvvel, és kiállítótermében rendszeresen mutat be számukra képzőművészeti kiállításokat. **Pest megye** közművelődési díját **Barna Eleonóra**, a Nagykáta Nagyközségi Járásai Könyvtár igazgatója, Szabó Ervin-émlékermes könyvtáros érdemelte ki.

A Képzőművészeti Főiskola a kecskeméti széchenyivárosi fiókkönyvtárnak ajándékozta továbbképzős művésznövendékének, **Bálint Ádámnak** diplomamunkáját, egy faliképet, amelyet **dr. Major Imre**, a Bács-Kiskun megyei Tanács elnökhelyettese július 20-án adott át ünnepélyesen a városrész lakosságának. A nagyméretű murális alkotás — lásd a képet, **Karáth Imre** (MTI Fotó) felvételét — kivitelezési költségeit teljesen az ajándékozó főiskola fedezte, s a fiatal művész is csupán egy jelképes jutalomsszeget kapott a megyei tanácstól.

Augusztusi értekezleti naptár: 27—28. A Magyar Könyvtárosok Egyesületének XIV. vándorgyűlése Miskolcon; 31—szept. 1. Iskolai könyvtári szakfelügyelők és a megyei iskolai hálózati központok vezetőinek tanácskozása Vácon.